

Zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje

Dne:

3. 9. 2014

Bod programu:

17

Věc:

Informace řešení blokace územního rozvoje obcí Ústeckého kraje (ÚK) z důvodu ochrany zásob nerostných surovin provedením revize a vyhodnocení přetěžných a zbytkových zásob výhradních ložisek.

Důvod předložení:

Informace o negativním výsledku řešení 1. rozporu podle správního řádu mezi pořizovatelem územního plánu obce v CHLÚ a dotčenými orgány (MPO a OBÚ) dohodou ústředních správních úřadů; nutnost provedení rebilance ložisek a odpisu zásob uhlí.

Nárok na rozpočet Ústeckého kraje:

Bez nároku na rozpočet.

Zpracoval:

Ing. Monika Zeman,
zástupce ředitele pro výkon přenesené
působnosti

Předkládá:

Ing. Petr Pípal,
člen Zastupitelstva Ústeckého kraje

Ing. Jaroslav Dubský,
člen Zastupitelstva Ústeckého kraj

Konzultováno:

Oldřich Bubeníček,
hejtman Ústeckého kraje

Mgr. Arno Fišera
člen Rady Ústeckého kraje

Ing. Zdenka Švehlová,
vedoucí odboru územního plánování a
stavebního řádu

Projednáno v Radě Ústeckého kraje:

usnesení číslo: 13/59R/2014

dne:	hlasování:		
	pro	proti	zdržel se
20. 8. 2014	7	0	0

Předáno OOKÚ:

21. 8. 2014

Expedováno:**Přílohy:**

1. Dohoda o řešení rozporu při pořizování Změny č. 2 ÚP Dubí, uzavřená mezi MMR, MPO a ČBÚ pod č.j. 12906/2014-81/5, účinná od 11.7.2014

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Ústeckého kraje

bere na vědomí

předloženou informaci o dosavadním průběhu řešení blokace územního rozvoje obcí Ústeckého kraje (ÚK) z důvodu ochrany zásob nerostných surovin provedením revize a

Důvodová zpráva:

Informace o dosavadním průběhu jednání a jejich výsledcích ve věci požadavku obcí, ležících v chráněných ložiskových územích vyhrazených nerostů (CHLÚ), dobývacích prostorech (DP) nebo ložiscích výhradních nerostů na úpatí Krušných hor, na odblokování jejich územního rozvoje:

V lednu tohoto roku byla RÚK informována o vstupním jednání na půdě našeho krajského úřadu, kde příslušné dotčené orgány (DO) na úseku nerostných surovin (MŽP a OBÚ) vysvětlovaly důvody, proč nemohou s ohledem na horní zákon vydávat k územním plánům (ÚP) dotčených obcí kladná stanoviska a že řešením by bylo zpracování odborné analýzy od České geologické služby, příspěvkové organizace MŽP (ČGS), která by řešila „rebilanci“ přetěžených a zbytkových zásob ložisek nerostných surovin na území Ústeckého kraje, jako podkladu pro následné jednání MŽP, MPO a ČBÚ, kde bude posouzena možnost odpisu zásob a následná redukce, případně zrušení CHLÚ. Tím by došlo k uvolnění dostatečných ploch pro územní rozvoj postižených obcí. Tento postup je však na dlouhou dobu. Pro rozpracované ÚP je třeba nalézt rychlejší řešení.

Proto byla hned na následující týden k hejtmanci Ústeckého kraje svolána schůzka pracovní skupiny ÚK s předsedou Obvodního báňského úřadu v Mostě. Předseda OBÚ přislíbil, že k jednotlivým ÚP budou přistupovat individuálně. Podmínkou však je, že budou vždy doložena kladná stanoviska ČGS a MŽP.

V únoru 2013 byly odeslány dotazy (shodného znění) na MMR a MPO. Tato ministerstva měla uvést svůj výklad vztahu horního a stavebního zákona, konkrétně při uplatnění § 15 horního zákona, který upravuje ochranu nerostného bohatství v procesu územního plánování a vydávání stanovisek MŽP, MPO, ČBÚ a OBÚ k návrhům územně plánovací dokumentace (ÚPD). Obě dvě ministerstva ve svých odpovědích připustila možnost, že stanoviska k ÚPD obcí v CHLÚ nemusí být „ze zákona“ zásadně negativní, ovšem CHLÚ je třeba respektovat.

V květnu 2013 tedy požádal hejtmán Ústeckého kraje ministra životního prostředí o rebilanci výhradních ložisek nerostných surovin na území Ústeckého kraje a přehodnocení rozsahu chráněných ložiskových území, stanovených na tomto území. V červenci 2013 odpověděl hejtmanci náměstek ministra pro sekci ochrany přírody a krajiny MŽP, že „Rebilance výhradních ložisek nerostných surovin ČR, I. a II. etapa“, byla provedena nedlouho před rokem 2000 a že reálně nelze předpokládat, že by dalším přehodnocením bylo možno nějak výrazně zmenšit rozlohu CHLÚ u nedobývaných ložisek. V procesech územního plánování že musí být respektována veškerá výhradní ložiska, ovšem OBÚ že by měl posuzovat každý případ jednotlivě, s cílem najít z hlediska všech obecných zájmů to nejvýhodnější (často kompromisní) řešení... Jako schůdnější řešení než rebilanci vidí odpis zásob vynětím z evidence. Potom je možné CHLÚ zrušit postupem podle horního zákona.

V září 2013 se uskutečnilo jednání na MPO, a to opět za účasti zástupců MŽP, ČBÚ, OBÚ a pracovní skupiny ÚK. Zde už zazněl ze strany těchto dotčených orgánů (DO) na úseku ochrany nerostných surovin jednoznačný závěr: Horní zákon jim neumožňuje ve shora citovaných případech vydat kladné stanovisko, neboť by nesplnily svoji zákonnou povinnost – chránit vyhrazené nerosty před ztížením nebo znemožněním jejich dobývání. Za jedinou možnou cestu považují řešit věc „rozporem“ podle § 136 odst. 6 správního řádu, tedy rozporem mezi pořizovatelem ÚPD a DO.

Jelikož město Dubí mělo návrh svého územního plánu právě ve fázi, kdy bylo nutno rozpor mezi pořizovatelem ÚP a DO nějakým způsobem vyřešit a pokus o smírné řešení se nesetkal s úspěchem, podalo v září 2013 na MMR žádost o projednání rozporu. Předmětem rozporu byl návrh na vymezení 3 zastavitelných ploch určených pro výstavbu rodinných domů dle požadavku Zastupitelstva města Dubí ve schváleném Zadání ÚP. Pořizovatel tedy tyto plochy v návrhu ÚP

vymezil, ovšem DO - OBÚ i MPO vydaly k tomuto záměru nesouhlasné stanovisko, neboť tyto plochy se nacházejí v CHLÚ hnědého uhlí.

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) před projednáním rozporu ve smyslu § 136 odst. 6 správního řádu svolalo v této věci jednání, které proběhlo dne 16. 5. 2014 za přítomnosti zástupce pořizovatele, zástupců MPO, ČBÚ, OBÚ, Krajského úřadu Ústeckého kraje (KÚ ÚK) a MMR.

Na základě tohoto jednání a odborného posouzení předmětu rozporu byla uzavřena „dohoda“ ve smyslu ust. § 4 odst. 8 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve spojení s § 136 odst. 6 a § 133 odst. 3 správního řádu mezi MMR, MPO a ČBÚ v tom smyslu, že všechny 3 sporné plochy nebudou vymezeny k navrhovanému využití jako plochy pro rodinné domy a jejich stávající využití zůstane beze změny. Jelikož došlo k dohodě, nemuselo MMR předložit rozpor mezi ústředními správními úřady k rozhodnutí vládě.

V odůvodnění „Dohody“ je uvedena také informace, že „*v průběhu jednání zástupci KÚ ÚK důrazně upozorňovali na fakt, že problém bránění plošnému rozvoji se týká téměř všech sídel na úpatí Krušných hor od Litvínova až téměř po Ústí nad Labem. Kraj už byl v této věci aktivní, jednání už bylo několik, ale kompetentní státní instituce nejeví snahu pro rychlejší řešení odpisu zásob něco udělat. Kraj nemůže věc řešit na své náklady. Z posudků ČGS vypracovaných na žádost obcí jasně vyplývá, že pod Dubím a dalšími podobně situovanými sídly se už nikdy uhlí těžit nebude. Tento fakt následně potvrdil i zástupce MPO s odkazem na platnou surovinovou politiku.*“ Nicméně „*MMR ve shodě s MPO a ČBÚ došlo k závěru, že rozpor je ve prospěch pořizovatele, resp. města Dubí, řešitelný až po odpisu zásob uhlí. O kompromisním řešení spočívajícím v uvolnění jen některé ze sporných ploch není možné jednat za současné situace, kdy rozsah CHLÚ je nezměněn a procedura vedoucí k jeho zmenšení bude trvat několik let. Navíc z vyhodnocení využití dosud vymezených zastavitelných ploch v odůvodnění ÚP Dubí nevyplývá potřeba vymezovat nové plochy pro výstavbu*“.

Na základě uvedeného lze důvodně očekávat, že stejným nebo obdobným výsledkem skončí i rozpory mezi pořizovateli ÚP ostatních měst v CHLÚ, které pořizují ÚP nebo jejich změny a DO.

Tuto informaci požadoval krajský zastupitel Ing. Petr Pípal předložit na červnovém ZÚK. To však nebylo možné, neboť teprve v červenci byl zveřejněn výsledek dohody ústředních správních úřadů o prvním, výše popsaném, rozporu při pořizování změny ÚP města Dubí. Výsledek prvního rozporu byl rozhodující pro určení dalšího postupu pracovní skupiny ÚK.

Stanovisko Města Dubí (zpracováno Jiřím Veselým, vedoucím stavebního úřadu a územního plánování MěÚ Dubí dne 12.08.2014) :

Stručný přehled kroků města Dubí při řešení nesouhlasu Obvodního báňského úřadu (OBÚ) se stanovením nových zastavitelných ploch

- V roce **2011** OBÚ začal vydávat nesouhlasná stanoviska k rozšiřování zastavitelných ploch, které zasahovaly do Chráněných ložiskových území (CHLÚ). Tyto nesouhlasy se podařilo změnit po jednání s předsedou OBÚ Ing. Havlem.
- Od roku **2012** OBÚ však již nesouhlasil s rozvojem měst a obcí v CHLÚ trvale a nezměnitelně, přestože se město Dubí pokusilo o smírné řešení rozporů jednáním ještě v podzimních měsících.
- V lednu **2013** se v budově Krajského úřadu Ústeckého kraje konalo jednání mezi zástupci Krajského úřadu, obcí a měst v tzv. pánevní oblasti na jedné straně a zástupci OBÚ, Ministerstva ŽP ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a České geologické služby na straně druhé. Tato strana navrhla zpracování studie, která by pro Ústecký kraj prověřila zásoby nerostných surovin v oblasti ústecko-chomutovské aglomerace, na jejímž základě by došlo k redukci části CHLÚ a dobývacích prostorů tak, aby byl umožněn další rozvoj

měst a obcí nekolidující s ekonomicky těžitelnými zásobami. Tuto studii zpracuje Česká geologická služba.

- V září 2013 proběhlo na Ministerstvu průmyslu a obchodu další jednání, kterého se zúčastnili i zástupci Krajského úřadu a města Dubí. Na tomto jednání zástupce OBÚ opakoval své nesouhlasné stanovisko a přislíbil, že bude respektovat závěry případného řešení rozporu na úrovni ministerstev.
- V říjnu **2013** se Město Dubí pokusilo o smírné řešení rozporu s OBÚ dalším písemným návrhem, který byl odmítnut.
- V březnu **2014** tedy Město Dubí oznámilo Ministerstvu pro místní rozvoj tento existující rozpor a spolu se zástupci Krajského úřadu se zúčastnilo dalšího jednání se zástupci MMR, MPO, OBÚ a Českého báňského úřadu. V červenci 2014 konstatovalo MMR, že stanovování dalších zastavitelných ploch je možné až po odpisu zásob uhlí.

Dále uvádím, že Česká geologická služba ve vyjádření, které zpracovala na žádost města Dubí upozorňuje na nutnost pořízení souhrnné studie o rozsahu a charakteristice uhelných zásob chráněných v CHLÚ.

V územním plánu kraje, v Zásadách územního rozvoje Ústeckého kraje, se uvádí :

- 1) úkolem územního plánování je mimo jiné usilování o redukci rozsáhlých omezení územního rozvoje kraje vyplývajících z vyhlášených dobývacích prostorů a chráněných ložiskových území
- 2) těžbu nerostných surovin podřizovat dosahování přijatelné meze únosnosti zatížení krajiny, snižovat celkovou zátěž území ... pro těžbu nerostných surovin uvolňovat výhradní ložiska s řešitelnými střety zájmů a s takovými podmínkami rehabilitace a využití území, které po těžbě vyloučí devastační důsledky pro území
- 3) uvolnění nového ložiska pro těžbu nerostných surovin (výhradních a významných nevýhradních nerostů) je vždy podmíněno komplexním posouzením místní situace, vyřešením střetu zájmů, včetně stanovení takových podmínek rehabilitace a využití území po těžbě, které vyloučí devastační důsledky pro území
- 4) stabilizovat (přiměřeným způsobem i doplnit nebo obnovit) sídelní strukturu v pánevní oblasti
- 5) respektovat územně ekologické limity těžby hnědého uhlí, stanovené v usneseních vlády ČR č. 331/1991, č. 444/1991 a č. 1176/2008, jako nepřekročitelné hranice, za nimiž nesmí být území narušeno povrchovou těžbou ani výsypkovým hospodářstvím
- 6) postupně realizovat rekultivační a revitalizační opatření v území s ukončenou těžbou hnědého uhlí v časově co možná nejkratším časovém horizontu

V této souvislosti Město Dubí v říjnu 2013 žádalo OBÚ, aby konkrétně odůvodnil svůj nesouhlas s návrhem zastavitelných ploch a to zejména, v jakém časovém horizontu OBÚ předpokládá otvírku ložiska v bezprostřední blízkosti lázeňského místa Teplice v Čechách a lázeňského místa Dubí. Zejména žádal o konkrétní lokalizaci těchto budoucích dobývacích prostorů a komplexní posouzení místní situace, vyřešení střetu zájmů, včetně stanovení takových podmínek rehabilitace a využití území po těžbě, které vyloučí devastační důsledky pro území.

Město Dubí tyto konkrétní informace dosud neobdrželo.

Stanovisko Města Krupka (zpracováno Ing. Jaroslavem Dubským, místostarostou města dne 05.08.2014):

Věc: Územní plány měst a obcí

Předkládám mé zkušenosti se schvalováním nových územních plánů měst a obcí, které jsem získal jako místostarosta města Krupky.

Největším problémem je, když se změna územního plánu týká území, které je vedeno jako chráněné ložiskové území. Těch je bohužel pro žadatele, v Ústeckém kraji mnoho.

Zhruba před třemi lety se zásadně změnil přístup Oblastního báňského úřadu v Mostě - zatímco dříve téměř paušálně se vyjadřoval k návrhům změn kladně, nyní, dle jejich argumentace, se vyjadřuje „s péčí řádného hospodáře“ jinak, záporně.

Když jsem se zde dotazoval, jak z toho ven, bylo mi řečeno, že jejich souhlas musí být podpořen stanoviskem Geologické služby ČR ve smyslu, že zásoby surovin v uvedeném CHLÚ jsou ekonomicky i jinak nevytěžitelné.

Takové stanovisko jsem získal, ale bylo podmíněno souhlasným stanoviskem MŽP a MMR.

Tato ministerstva, přestože se v minulosti vyjádřila kladně (k danému území) otočila (viz společné jednání s krajem na MMR v roce 2013) a chová se stejně, jako OBÚ v Mostě.

Je to začarovaný kruh a mimo oficiální stanovisko zaznívá z obou ministerstev, že je nutné jednat na nejvyšší úrovni, tj. hejtman versus příslušný ministr.

Jako podklad je možné použít studii, zpracovanou Geologickou službou ČR v roce 2003, s názvem „Regionální surovinová politika Ústeckého kraje“.

Ještě zkušenost z Krupky - na opětovné naléhání a s argumenty České geologické služby změnil OBÚ Most své negativní stanovisko, ale podmínil jej tím, že město požádá (do dvou let) příslušného správce o odpis zásob v konkrétním CHLÚ.